

AUDITS / PEER-REVIEWS

- HUR VET VI ATT DET BLIR BÄTTRE?
- HUR MÄTER VI KVALITET?
- HUR MÄTER VI PATIENTSÄKERHET?

PELLE GUSTAFSON, CHEFLÄKARE

LöF

DISPOSITION

- Jävsdeklaration
- Finns säkra vetenskapliga data?
- Hur mäter vi kvalitet?
- Hur mäter vi patientsäkerhet?
- Vad finns ändå att luta sig emot?

JÄVSDEKLARATION

- Jag är klart jävig – jag anser att bra audits skapar värde
- (Dåliga audits kan och ska vi låta bli...)

FINNS SÄKRA VETENSKAPLIGA DATA?

- Beror på vad vi menar med vetenskapliga data...
- Det är magert med randomiserade undersökningar på audits

YOGI BERRA 1925-2015

You have to be very careful if you don't know where you are going, because you might not get there...

HUR MÄTER VI KVALITET?

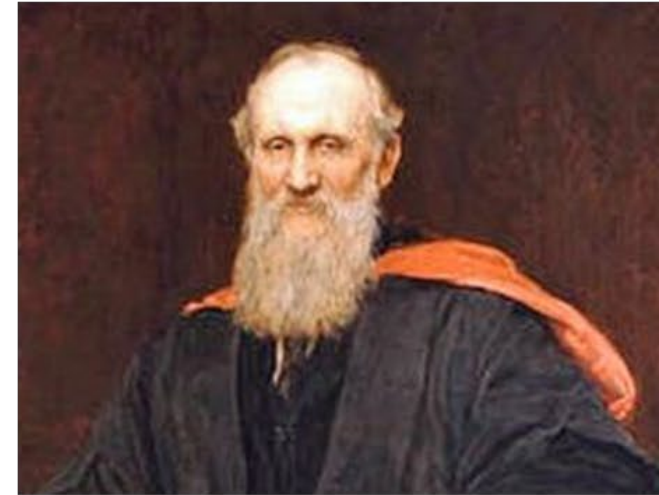
- "Det vi vill ska hända med patienten"
- Ganska lätt att mäta och följa i exv. SIR

HUR MÄTER VI PATIENTSÄKERHET?

- "Det vi inte vill ska hända med patienten"
- Svårare att mäta och följa
- Framför allt svårare att mäta effekten av nedlagt arbete

OM ATT VETA...

"I often say that when you can measure what you are speaking about, and express it in numbers, you know something about it; but when you cannot measure it, when you cannot express it in numbers, your knowledge is of a meagre and unsatisfactory kind; it may be the beginning of knowledge, but you have scarcely in your thoughts advanced to the state of science, whatever the matter may be."

William Thomson, Lord Kelvin
1824 - 1907

ATT MÄTA PATIENTSÄKERHET ÄR SVÅRT (1):

- Under lång tid osäkerhet vad gäller faktiska siffror
- Ingen enda datakälla finns
- Resultatet av gott säkerhetsarbete är ytterst att ett antal negativa saker, som skulle ha hänt, nu inte händer
- Det är svårt att mäta sådant som skulle ha hänt men inte händer...

ATT MÄTA PATIENTSÄKERHET ÄR SVÅRT (2):

1. Lagging indicators (släpande mätetal):

- har sjukvården varit säker?

2. Leading indicators (framåtblickande indikatorer):

- är sjukvården säker idag?

- kommer den att vara säker?

3. Dessutom ingår lärande i bedömningen

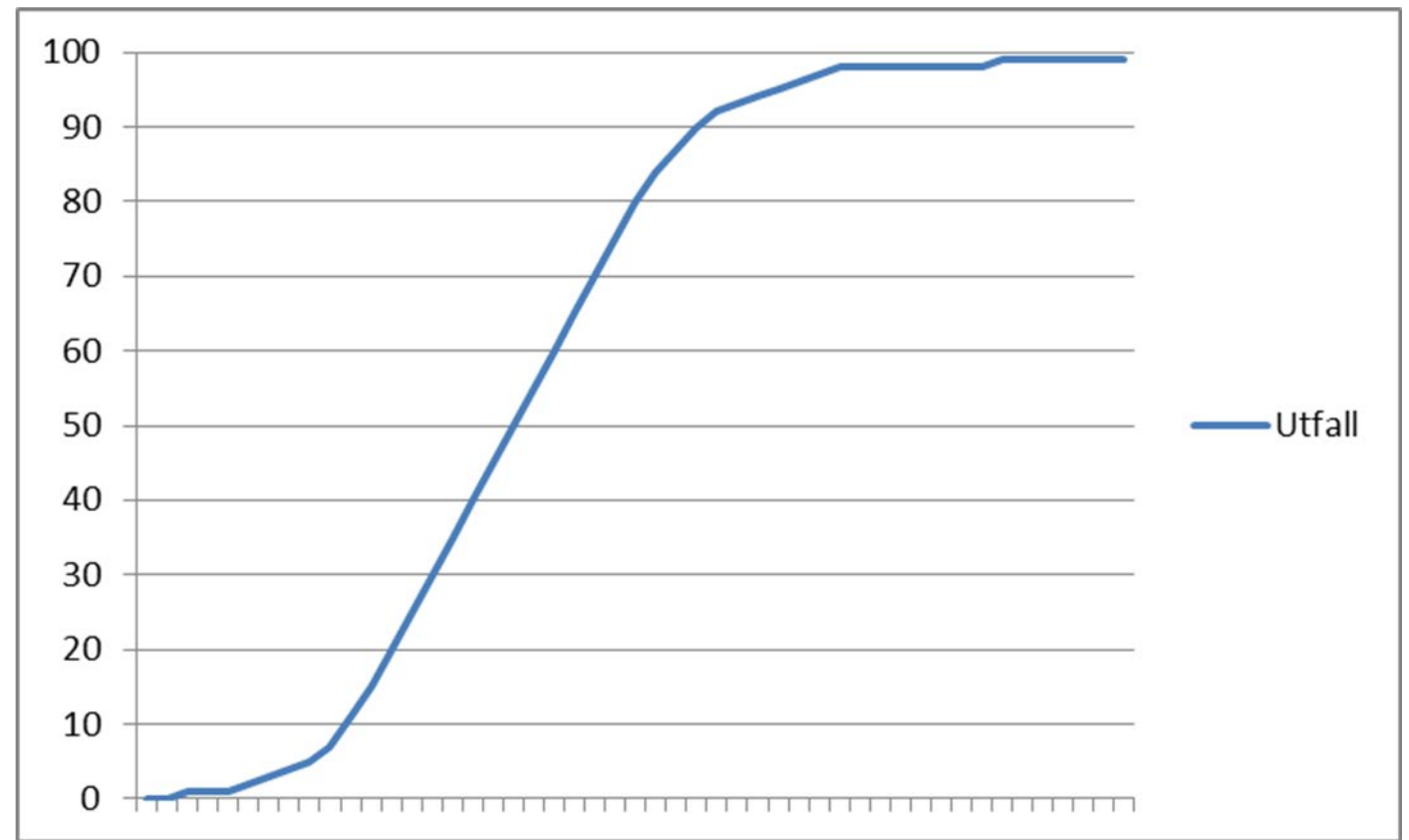
- lär sig organisationen?

ATT MÄTA PATIENTSÄKERHET ÄR SVÅRT (3):

Kan vi överhuvudtaget mäta en skillnad?

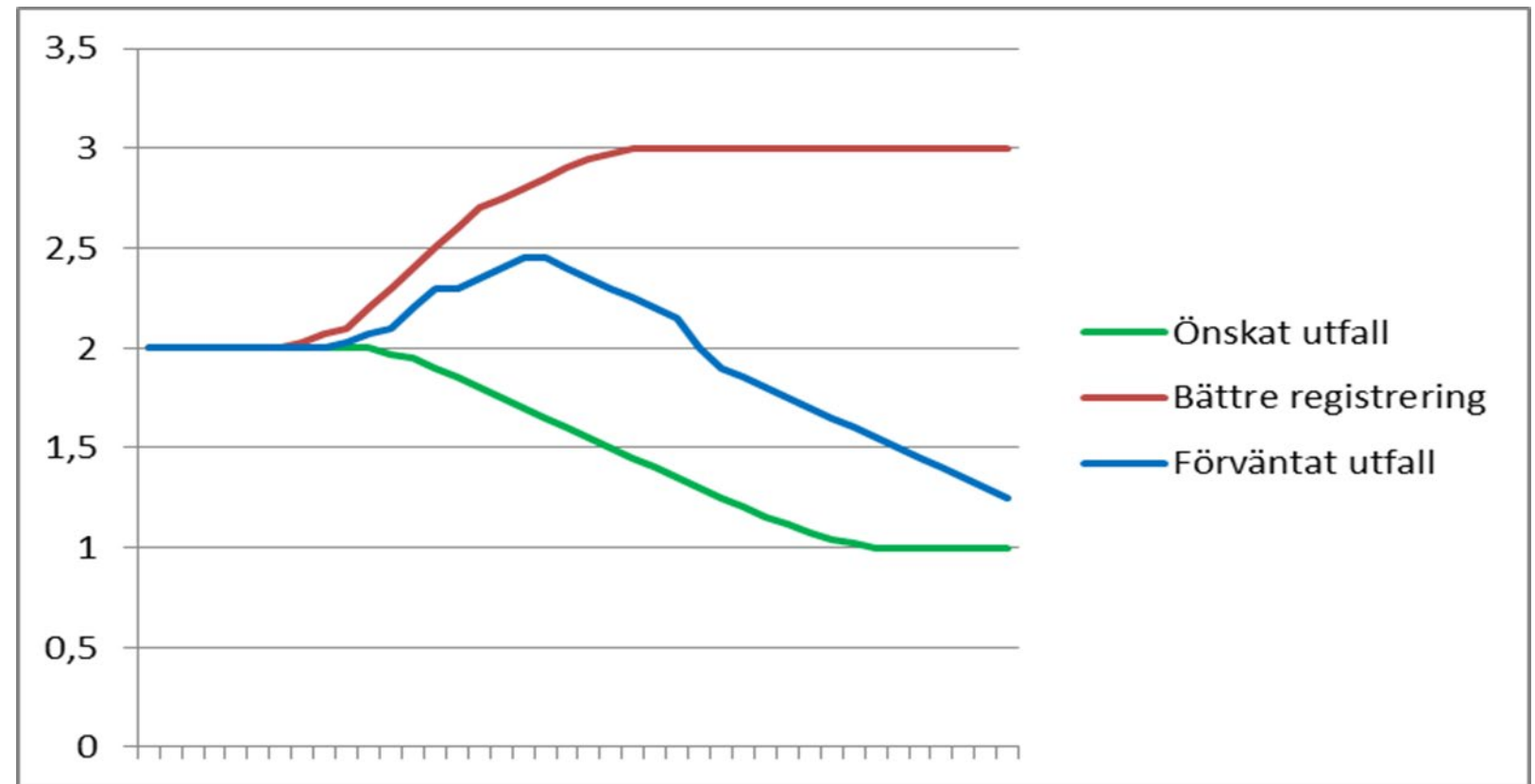
Effekt

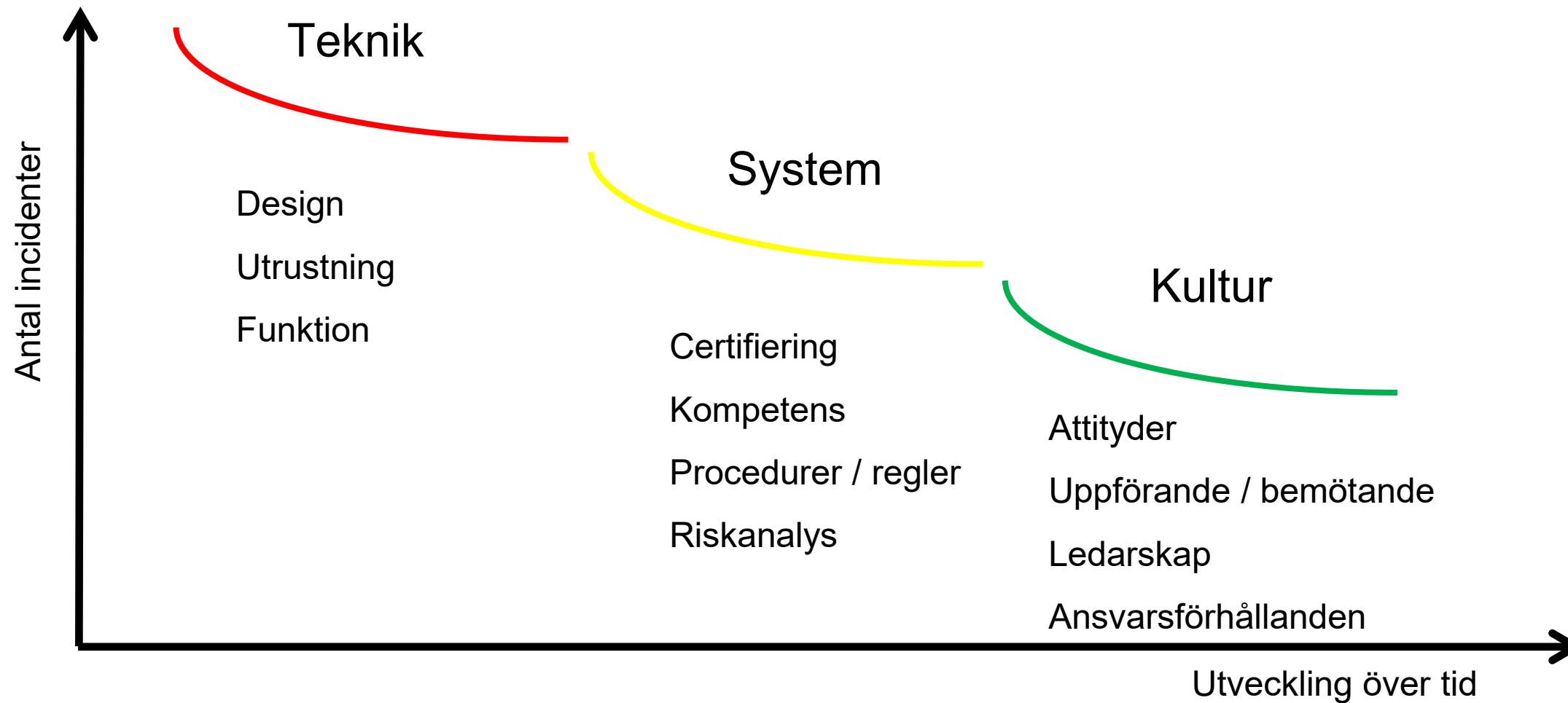
Insats

ATT MÄTA PATIENTSÄKERHET ÄR SVÅRT (4):

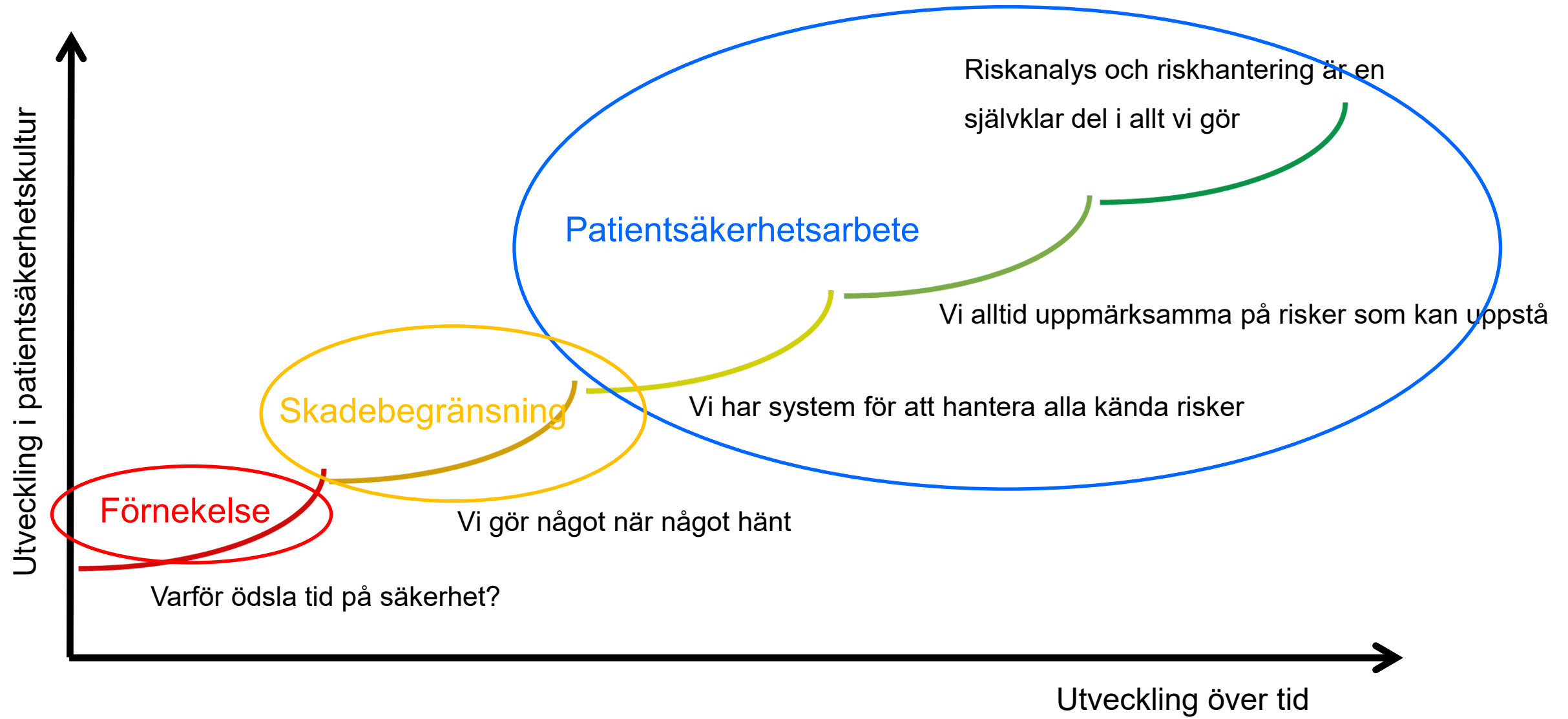
Vad händer när vi sätter igång?

FINNS MÄTETAL?

FINNS MÄTETAL?

Efter: D Parker, NPSA, 2006

PROCESSFÖLJSAMHET...

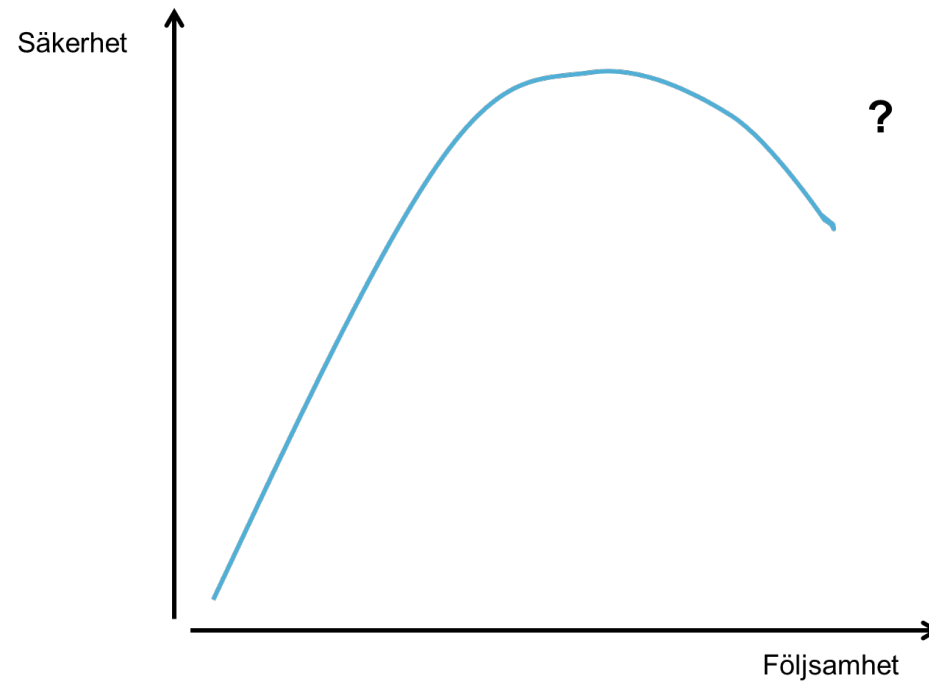
Bättre följsamhet är en bra väg mot en säkrare vård...

Maximal följsamhet borde då ge maximal säkerhet...

Men vad skulle hända om en operationsavdelning, eller en intensivvårdsavdelning, eller en vårdcentral, drevs enligt benhårda rutiner och regler, och inga avsteg var tillåtna (eller gjordes)?

PARADOX

- Ju högre följsamhet till rutiner/PM, dess bättre säkerhet
- Ju högre följsamhet till rutiner/PM, dess sämre säkerhet

TÄNKVÄRDA ORD...

Medicine used to be simple, ineffective and relatively safe.

It is now complex, effective and potentially dangerous.

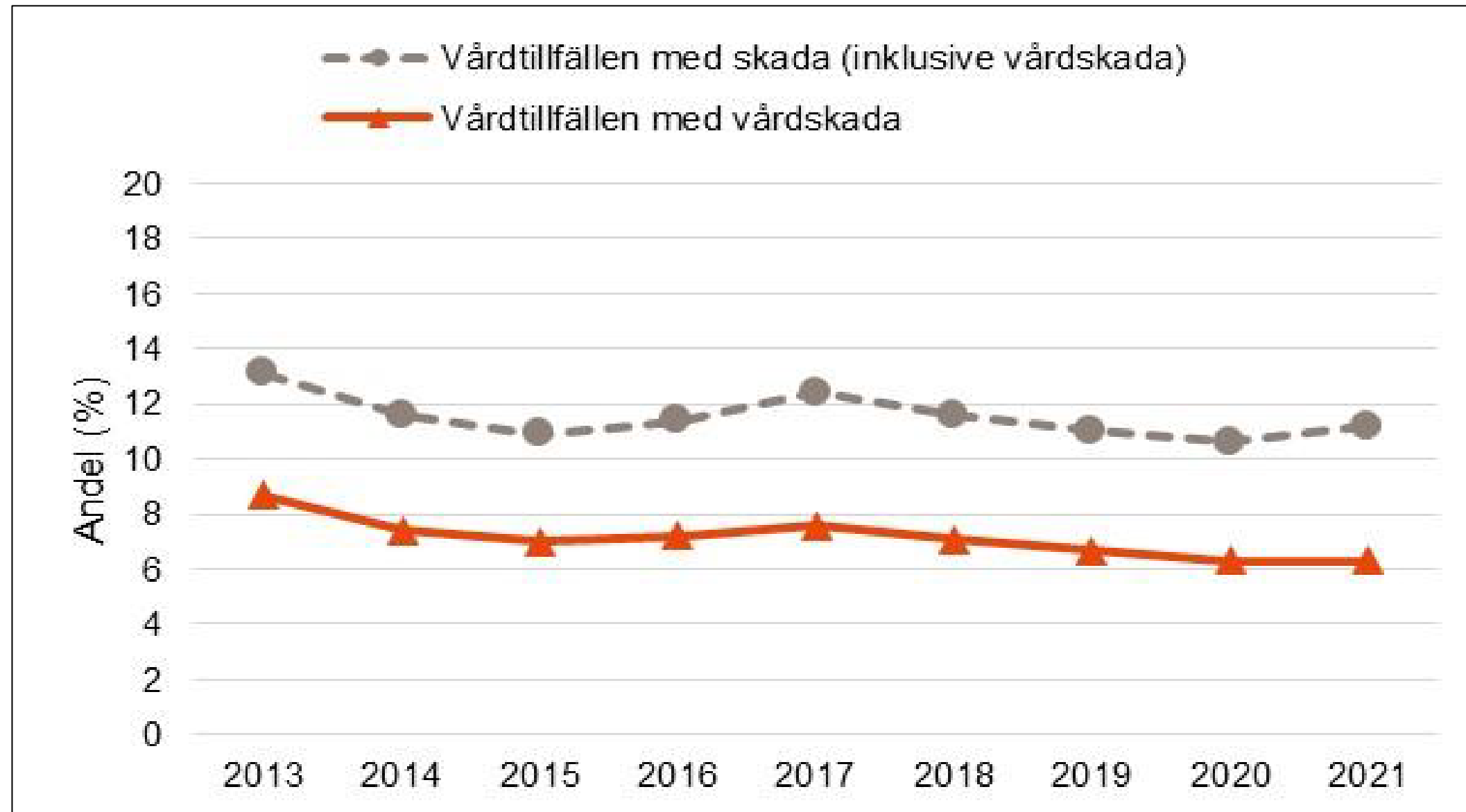

Sir Cyril Chantler

SLÄPANDE MÄTETAL (LAGGING INDICATORS)

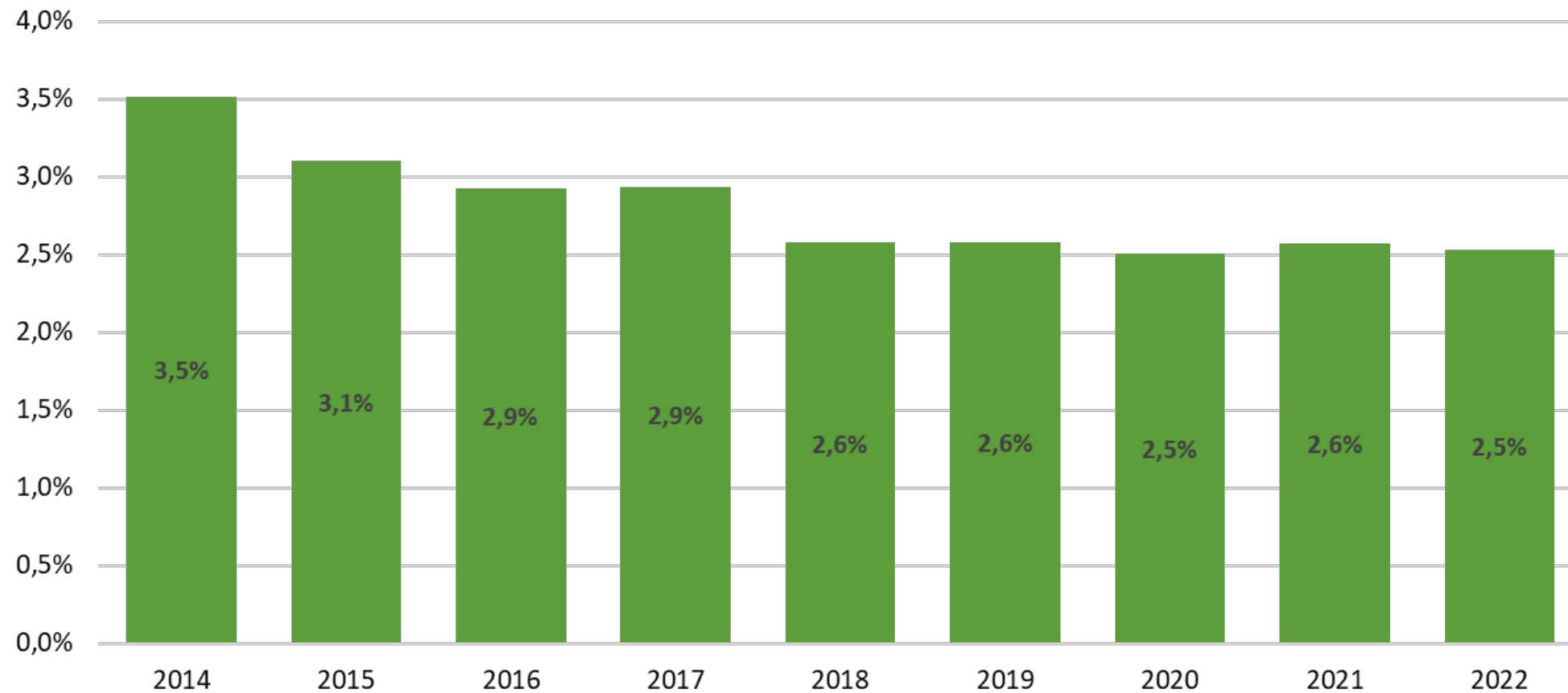
- Svarar på frågan "Har sjukvården varit säker?"
- Ett stort antal datakällor finns:
 - historiska data
 - resultat och utfall
 - "hårda data"
 - långsamma data
- Ofta indirekta mätetal
- Kräver analys

SKR VÅRDSKADESTUDIE 2013 – 2021

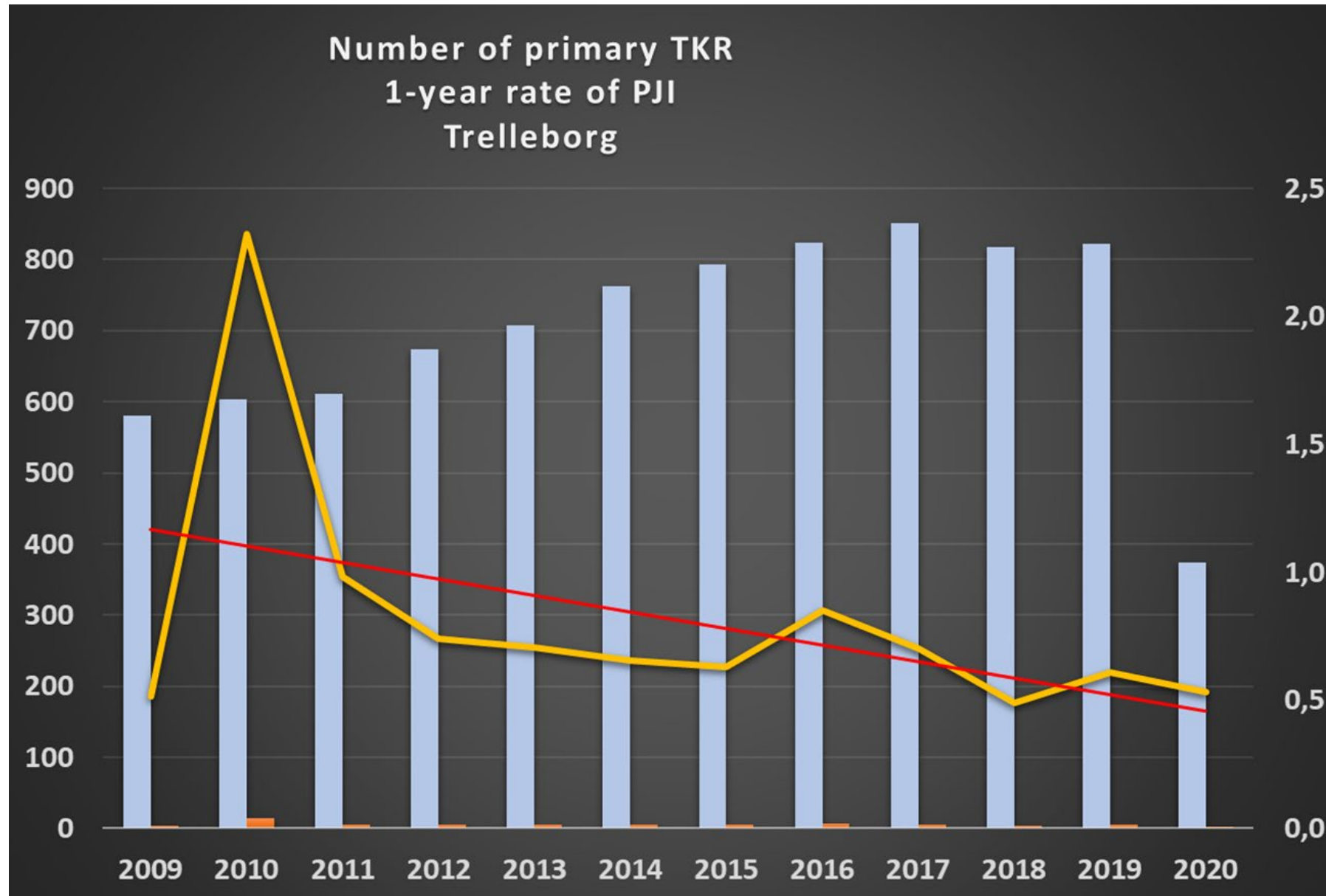

GRAVIDITETSREGISTRET

GRAD 3 OCH 4-BRISTNINGAR VAGINAL FÖRLOSSNING 2014 – 2022

LEDPROTESRELATERADE INFEKTIONER

FRAMÅTBlickande indikatorer (Leading Indicators)

- Svarar på frågan "Är sjukvården säker idag eller i morgon?"
- Ett stort antal datakällor finns:
 - processföljsamhet
 - trendbrott, riskbedömningar
 - "mjuka data"
 - snabba data
- Bedömning av risk och lärande
- Kräver analys

GRÖNA KORSET

Gröna korset

3. Avvikelseregistrering

Skrivs samma dag innan
arbetsdagens slut

4. Samla in data och sätt in åtgärder

GRÖNA KORSET

År	Vecka	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
					</																											

CHECKLISTA FÖR SÄKER KIRURGI 2.0

Checklista - Förberedelse anestesi v. 2.0

Enbart "Röda Punkter" läses om ansvarig för anestesi så begär

1. Akutläkemedel och material.....Kontrollerat
2. Identitet och journaler..... Bekräftad och kontrollerat
3. Patientstatus.....
4. Markering av op-område...../ej aktuellt
5. Monitorering, hypotermi, urinretention/KAD.....Klart och evaluerat
6. Venaccess.....Testad och klar
7. Antibiotika...../ej aktuellt
8. Intubationsbedömning.....Utförd
9. Laryngoskop och luftvägshantering..... Testad och klar
10. Läkemedel för induktion.....klara/ej aktuellt
11. Läkemedel för underhåll.....klara/ej aktuellt
12. Kontroll och inställning av apparatur....Utförd och programmerad

Vid RSI gå till punkt 14!

13. Förberedelse anestesi klar

14. RSI - utrustning, läkemedel, handgrepp.....Förberett/ej aktuellt
15. Förberedelse anestesi och RSI klar

Checklista - Kontroll inför op-start v. 2.0

Enbart "Röda Punkter" läses om ansvarig operatör så begär

1. Presentation av teamet.....

Anestesisjuksköterska

2. Presentation av patient.....
3. Anestesiform..... utan problem/
4. Antibiotika...../ej aktuellt
5. Smitta och allergi...../ingen känd

Operationssjuksköterska

6. Utrustning och material.....
7. Positionering och säkring av patient.....Klart/
8. Sterilitet, drapering, uppdukning.....Bekräftas

Operatör

9. Planerad operation och sida.....
10. Förväntade kritiska moment.....
11. Frågor och synpunkter.....
12. Startkontroll klar

Checklista - Avslutning v. 2.0

Operationssjuksköterska

1. Nålar, kanyler, dukar, instrument.....Kontrollerat

Anestesisjuksköterska

2. Planerad smärtbehandling.....
3. Planerad vätskebehandling.....
4. Övriga läkemedel.....

Operatör

5. Vilket ingrepp har utförts.....
6. Preparat...../ej aktuellt
7. Trombosprofylax...../ej aktuellt
8. Antibiotika...../ej aktuellt
9. Drän...../ej aktuellt
10. Urinretention.....
11. Mobilisering.....
12. Röntgenremiss...../ej aktuellt

Alla

13. Utvärdering.....
14. Avslutning klar

NEWS-2

- National Early Warning Score
- Svensk version
- Även för gravida
- Över 20 organisationer står bakom

National Early Warning Score 2 (NEWS2)

Fysiologiska parametrar	3	2	1	0	1	2	3
Andningsfrekvens	≤8		9–11	12–20		21–24	≥25
Syremättnad 1	≤91	92–93	94–95	≥96			
Syremättnad 2 (används på läkarordination*)	≤83	84–85	86–87	88–92	93–94 med syrgas	95–96 med syrgas	≥97 med syrgas
Tillförd syrgas		Ja		Nej			
Systoliskt blodtryck	≤90	91–100	101–110	111–219			≥220
Pulsfrekvens**	≤40		41–50	51–90	91–110	111–130	≥131
Medvetandegrad***				Alert			CVPU
Temperatur	≤35,0		35,1–36,0	36,1–38,0	38,1–39,0	≥39,1	

* Syremättnad 2 används endast efter läkarordination vid låg habituell syremättnad t.ex. KOL

** Om hjärtfrekvens mäts skall detta användas istället för pulsfrekvens i denna parameter

*** Medvetandegrad: A=alert, C=confusion (nyttillkommen eller förvärrad förvirring), V=voice (reagerar med ögonöppning, tal eller rörelse vid tilltal/kraftiga tillrop), P=pain (reagerar vid smärtstimulering), U=unresponsive (reagerar ej vid tilltal/smärtstimulering)

Original: Royal College of Physicians (RCP). Översättning: Martin Spångfors 2018. Publicerat enligt riktlinjer RCP.

VARFÖR JAG ANSER ATT BRA AUDITS SKAPAR VÄRDE

- Hjälper en verksamhet att se både styrkor och svagheter
- Hjälper en verksamhet att se patientens perspektiv

Vi ser öar av kompetens..
- vad upplever patienten?

VARFÖR JAG ANSER ATT BRA AUDITS SKAPAR VÄRDE

- Hjälper en verksamhet att se både styrkor och svagheter
- Hjälper en verksamhet att se patientens perspektiv
- Är ett bra sätt att få grepp om det som inte så lätt låter sig mätas

WORK-AS-IMAGINED VS. WORK-AS-DONE

Pelle Gustafson

VARFÖR JAG ANSER ATT BRA AUDITS SKAPAR VÄRDE

- Hjälper en verksamhet att se både styrkor och svagheter
- Hjälper en verksamhet att se patientens perspektiv
- Är ett bra sätt att få grepp om det som inte så lätt låter sig mätas
- Ökar teamarbetet
- Motverkar "nånannanism"

PROFESSIONSDRIVEN FÖRBÄTTRING

NATIONELL HANDLINGSPLAN 2020 – 2024

OM EFFEKTEN AV ETT BRA SÄKERHETSARBETE...

”Ni får aldrig veta namnen på de patienter ni inte skadar. Ert bidrag är det som skulle ha drabbat dem, men som nu inte hände.

Men, även om ni inte vet vilka de är, så vet ni att föräldrar går på bröllop och skolavslutningar som de annars skulle ha missat, att barnbarn lär känna mor- och farföräldrar som de aldrig annars skulle ha mött. Ni vet att de kommer att resa, arbeta, läsa böcker, bli kära, sjunga i kör, vandra i fjällen och ta hand om sina trädgårdar...

Utan ert säkerhetsarbete hade det aldrig hänt.”

(Efter D. Berwick)